

Utwory Franciszka Karpińskiego

Karpiński F., *Dzieła Franciszka Karpińskiego wierszem i prozą, t. 2: Psalterz Dawida nowo przetłumaczony*, wyd. F.K. Dmochowski, Warszawa 1806.

Karpiński F., *Historia mego wieku i ludzi, z którymi żyłem*, oprac. R. Sobol, Warszawa 1987.

Karpiński F., *Poezje wybrane*, Wrocław 1997.

Karpiński F., *Wiersze zebrane. Część 1*, wyd. T. Chachulski, Warszawa 2005.

Korespondencja Franciszka Karpińskiego z lat 1763–1825, zebr. i do druku przyg. T. Mikulski, kom. oprac. R. Sobol, Wrocław 1958.

Opracowania dotyczące życia i twórczości Franciszka Karpińskiego

Borowy W., *Kamienne rękawiczki i inne studia i szkice literackie*, Warszawa 1932.

Borowy W., *O polskiej poezji w wieku XVIII*, Warszawa 1978.

Brodziński K., *O życiu i pismach Franciszka Karpińskiego*, [w:] tenże, *Pisma*, t. 5, Poznań 1873.

Chachulski T., *Franciszek Karpiński jako poeta religijny*, [w:] *Motywy religijne w twórczości pisarzy polskiego Oświecenia*, red. T. Kostkiewiczowa, Lublin 1995.

Chachulski T., *O „Pieśniach nabożnych” Franciszka Karpińskiego*, [w:] *Wśród pisarzy oświecenia. Studia i portrety*, red. A. Czyż, S. Szczęsny, Bydgoszcz 1997.

Chachulski T., *Opóźnione pokolenie. Studia o recepcji „głębokiej” Jana Kochanowskiego w poezji polskiej XVIII wieku*, Warszawa 2006.

Gorzelana J., *Pieśni nabożne Franciszka Karpińskiego odczytane w kontekście liturgii kościoła katolickiego*, [w:] *Gatunki okołoliterackie (materiały z konferencji naukowej)*, red. Cz.P. Dutka, Wałbrzych 2002.

Gorzelana J., *Właściwości językowo-stylistyczne poezji religijnej Franciszka Karpińskiego*, Zielona Góra 2006.

Korniłowicz A., *O życiu Franciszka Karpińskiego doktora filozofii i nauk wyzwolonych, bakałarza ś. teologii, członka Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk i członka honorowego Cesarskiego Wileńskiego Uniwersytetu*, Wilno 1827.

Kostkiewiczowa T., *Horyzonty wyobraźni. O języku poezji czasów Oświecenia*, Warszawa 1984.

Kostkiewiczowa T., *Model liryki sentymentalnej w twórczości Franciszka Karpińskiego*, Wrocław 1964.

Kostkiewiczowa T., *Poezja religijna w czasach Oświecenia w Polsce*, [w:] *Polska liryka religijna*, red. S. Sawicki, P. Nowaczyński, Lublin 1983.

Kott J., *Prowincjonalny Karpiński, „Twórczość”* 1966, nr 4.

Krzyżanowski Julian, *U kolebki pastorałek*, [w:] tenże, *Paralele*, Warszawa 1977.

Kwaśniewska-Mżyk K., *Język Franciszka Karpińskiego*, Warszawa 1979.

Kwoczyński P., *„Psalterz” Karpińskiego i jego stosunek do „Psalterza” Kochanowskiego*, Lublin 1907.

Mickiewicz A., *Wykład XX*, [w:] tenże, *Literatura słowiańska. Kurs drugi*, WN, t. 10.

Piotrowski I., *Prowincjusz, mediator, outsider. Franciszek Karpiński – studium przypadku i jego recepcji*, [w:] *Prowincja. Świat, Europa, Polska. Zbiór studiów*, red. M. Ryszkiewicz, Lublin 2007.

Reginek A., *„Pieśni nabożne” Franciszka Karpińskiego oraz psalmy w jego tłumaczeniu w przekazach źródłowych i tradycji ustnej. Studium teologiczno-muzykologiczne*, Katowice 2005.

Reginek A., *Recepcja twórczości Franciszka Karpińskiego w cieszyńskich drukach religijnych – katolickich i ewangelickich w XIX wieku*, [w:] *Pieśń religijna na Śląsku. Stan zachowania i funkcje w kulturze*, red. K. Turek, B. Mika, Katowice 2004.

Sobol R., *Franciszek Karpiński a folklor. Wybrane zagadnienia*, „Literatura Ludowa” 1977, nr 4–5.

Sobol R., *Ze studiów nad Karpińskim*, Wrocław 1967.

Tarczyński H., *O wielkim naszym pieśniarzu Franciszku Karpińskim*, Warszawa 1879.

Wępięć J., *Ze studiów nad Karpińskim. „Pieśni nabożne” a „Psałterz Dawida”*, „Ruch Literacki” 1933, nr 10.

Woronicz J.P., *Rozprawa druga o pieśniach narodowych*, [w:] tenże, *Pisma wybrane*, wstęp, wyb. i kom. M. Nesteruk, Z. Rejman, Warszawa 1993.

Wójcicki J., *„Psałterz Dawida” i „Pieśni nabożne” Franciszka Karpińskiego – powrót do źródeł*, „Polonistyka” 1991, nr 4.

Źródła

a) dokumenty

Banach S., *Księgi wpisów archidiecezji warszawskiej z lat 1848–1861 jako źródło historyczne*, Łódź 2002.

„Dziennik Rozkazów” 1931, nr 27.

Skiełczyński Z., *Parafialne księgi wpisów archidiecezji warszawskiej z lat 1818–1847. Próba odtworzenia spalonych akt arcybiskupów warszawskich i ich konsystorzy*, [w:] Stefan Dobrzański, *Restauracja diecezji krakowskiej w latach osiemdziesiątych XIX wieku*; Skiełczyński Z., *Parafialne księgi wpisów archidiecezji warszawskiej z lat 1818–1847. Próba odtworzenia spalonych akt arcybiskupów warszawskich i ich konsystorzy*, Warszawa 1977.

Śpiew chóralny w Wojsku Polskim, „Polska Zbrojna” 1922, nr 299.

Śpiew chóralny w WP, „Rozkaz Dowództwa Okręgu Korpusu Nr IX” 1922.

Wojtyca J., *Studia i materiały z dziejów przysposobienia wojskowego w Polsce 1918–1926*, Kraków 2001.

b) literatura dokumentu osobistego

Bajer M., *Orłowscy*, „Forum Akademickie” 2002, nr 1.

Bartoszewski G. OFMCap, *Kult Matki Bożej Częstochowskiej w życiu sługi bożego o. Honorata Koźmińskiego, kapucyna*, „Studia Claromontana” 1982, nr 3.

Bogdalski Cz., *Pielgrzymka polska do Rzymu*, Kraków 1888.

Bogucka T., *Walka o władzę, walka o duszę*, „Gazeta Wyborcza”, 22.07.1999.

- Bołtryk M., *Jak te pszczoły*, „Przegląd Prawosławny” 2003, nr 1.
- Budzyński M., *Wspomnienia z mojego życia*, t. 1, Poznań 1880.
- Domagała „Zamorski” M., *Nawrót do przeszłości*, www.domagala.esd.com.pl/wpak.pdf, dostęp: 5.08.2007.
- Drobner B., *Bezustanna walka*, t. 3: *Wspomnienia 1936–1944*, Warszawa 1967.
- Drygas M.J., *Zdudnić do zera (2)*, „Gazeta Wyborcza”, 12.05.2003.
- Gabiniewicz M., *Bochen uzbeckiego chleba*, „Nasz Dziennik”, 18.05.2007.
- Gaik T., *Byłem tam. Wspomnienia więźnia nr 27369 KL Auschwitz i nr 30283 KL Dachau*, Tarnów 2004.
- Galicjskie wspomnienia szkolne*, oprac. A. Knot, Kraków 1955.
- Gawlina J., *Biskup Polowy na Wschodzie Biblijnym. Garść wrażeń*, Orchard Lake 1943, [w:] *Józef Feliks Gawlina – Biskup Polowy Polskich Sił Zbrojnych*, oprac. A.K. Kunert, Warszawa 2002.
- Giller A., *Z wygnania*, t. 1–2, Lwów 1870.
- Gomulicki J.W., *Trzy lata na Smolnej 1925–1928*, [w:] *Smolna 30. Gimnazjum im. Jana Zamoyskiego*, red. J. Durko, Warszawa 1989.
- Gryczewski E., *Pamiętniki – wspomnienia 1863–1918*, [w:] *Teraz będzie Polska. Wybór pamiętników z okresu I wojny światowej*, oprac. A. Rosner, Warszawa 1988.
- Harcerstwo w obozach*, red. S. Sedlaczek, E. Ryszkowski, Warszawa 1928.
- Iwankiewicz S., *Zmiana pokoleń*, „Miesięcznik Informacyjny Akademii Medycznej we Wrocławiu” 2003, nr 1.
- Jagodziński J., *W celi (fragmenty większej całości)*, [w:] *Pawiak był etapem. Wspomnienia z lat 1939–1944*, wyb. i oprac. R. Domańska, Warszawa 1987.
- Jest taka drużyna. Rys monograficzny działalności Drużyny Weteranów – harcerzy Ziemi Łomżyńskiej – Kręgu Seniorów im. Leona Kaliwody na tle skautingu światowego i polskiego*, red. T. Butler i in., Łomża 2003.
- Kakowski A., *Z niewoli do niepodległości. Pamiętniki*, wstęp J. Glemp, red. i oprac. T. Krawczak, R. Świętek, Kraków 2000.
- Kieniewicz S., *Smolna 30. Urywki wspomnień*, [w:] *Smolna 30. Gimnazjum im. Jana Zamoyskiego*, red. J. Durko, Warszawa 1989.
- Korczak J., *Józki, Jaśki i Franki*, [w:] tenże, *Dzieła*, t. 5, Warszawa 1997.
- Kossak Z., *Z otchłani*, Warszawa 2004.
- Kozłowiecki A. SJ, *Ucisk i strapienie*, Kraków 2008.
- Kuncewiczowa M., *Dyżans warszawski*, Warszawa 1981.
- Latawiec Cz., *Sandomierz – moja młodość*, Warszawa 1976.
- Lenartowicz T., Jabłonowska J., *Korespondencja*, oprac. J. Fert, Lublin 2003.

Longchamps de Berrier B., *Ochrzczony na szablach powstańczych... Wspomnienia (1884–1918)*, wstęp i kom. W. Suleja, W. Wrzesiński, Wrocław 1983.

Materiały do historii Towarzystwa Filomatów, t. 3, oprac. S. Szpotański, S. Pietraszkiewiczówna, Kraków 1934.

Matuszewski R., *Żółte dzioby, zielone lata*, Warszawa 1990.

Mazurkiewicz A., *Z Kurpiowszczyzny przez Kazachstan na Mazowsze*, <http://www.diaton.pl/Pliki/PAMIET3O.htm> dostęp 27.10.2009.

Michałowski R., *Z wędrówki od Sanoka do Nowego Sącza*, [b.m., b.d., po 1930].

Miłosz Cz., *Rodzinna Europa*, Kraków 2001.

Mówi generał. Rozmowa z Wojciechem Jaruzelskim, „Gazeta Wyborcza”, 13.12.2004.

Na pokładzie harcerskiego szkunera, <http://www.zawiszaczarny.pl/index1.php?page=napokladzie>, dostęp 3.11.2009.

Na przełomie. Antologia nauczycieli i uczniów z lat 1944–1956. Część 2, oprac. S. Mauersberg, M. Walczak, Warszawa 1996.

Na przełomie. Wspomnienia nauczycieli i uczniów z lat 1944–1956, wyb. i oprac. E. Król, M. Walczak, Warszawa 1994.

Necel A., *W niewoli białych purtków. Podania i gawędy z Wybrzeża*, Warszawa 1977.

Pamiętniki Michała Czajkowskiego (Sadyka Paszy), „Ruskaja Starina” 1897, cyt. za: J. Chudzikowska, *Dziwne życie Sadyka Paszy. O Michale Czajkowskim*, Warszawa 1971.

Pamiętniki znalezione w Katyniu, przedm. J. Zawodny, Paris–Warszawa 1990.

Piotrowska-Dubik B., *Kwiaty na stepie. Pamiętnik z zesłania*, Warszawa 1997.

Potocki L., *Pamiętniki Pana Kamertona*, cz. 2, Poznań 1869.

Pożegnanie z bronią. Z gen. Czesławem Kiszczakiem i Adamem Michnikiem rozmawiają Agnieszka Kublik i Monika Olejnik, cz. 1, „Gazeta Wyborcza”, 3.02.2001.

Ptaszek S., *Pasierbiec. Wieś z bogatą historią*, Pasierbiec 2010.

Radziwiłł K.M., *Pamiętniki. Od feudalizmu do socjalizmu bezpośrednio*, Warszawa 2000.

Rostworowski T., *Zaraz po wojnie. Wspomnienia duszpasterza*, Warszawa 1988.

Różycki R., *Kronika 25 lat dziejów Szesnastki 1911–1936*, Warszawa 1936.

Ruciński J., *Konarszczyk*, Lwów 1895.

Ryn Z.J., *Nieśmiertelny znak*, „Tygodnik Powszechny” 2002, nr 23.

Sadowski J., *Kronika drużyny harcerskiej. 7 Suwalska im. A. Mickiewicza z lat 1927–1928*, Pruszków 2002.

Sapieha E., *Tak było. Niedemokratyczne wspomnienia Eustachego Sapiehy*, Warszawa 2000.

Słomka J., *Pamiętniki włościanina. Od pańszczyzny do dni dzisiejszych*, Kraków 1929.

Steczkowski J., *Rok 1944 – między Bugiem a Wisłą*, http://www.najmici.net/kanty_rok44.htm dostęp 5.08.2007.

Stempowski S., *Pamiętniki (1870–1914)*, wstęp M. Dąbrowska, Wrocław 1953.

Swieżawski S., *Wielki przełom 1907–1945*, Lublin 1989.

Waade S., *Baracke 7. Frauenschicksale hinter Stacheldracht – viele gingen den Weg nach Sikawa (1945/46)*, Berlin–Bonn 1985.

Wiadomości z placu boju, „Niepodległość”, 28.08.1863, [w:] *Prasa tajna z lat 1861–1864*, cz. 2, red. S. Kieniewicz, I. Miller, Wrocław 1969.

Wojak T., *Pożar kościoła*, [w:] *Jubileusz Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Świętej Trójcy w Warszawie 1581–1781–1981*, Warszawa 1985.

Wspomnienia o odrębnościach, zwyczajach i obyczajach kawaleryjskich II Rzeczypospolitej, oprac. S. Radomycki, Pruszków 1994.

Wyszyński S., *List do świadków promocji doktorskiej laureata Nagrody Nobla Czesława Miłosza*, [w:] Piasecki B., *Ostatnie dni Prymasa Tysiąclecia*, Rzym 1982.

Wyższe Seminarium Duchowne w Nysie – Opolu 1949–1999. Księga jubileuszowa, red. K. Dola, J. Waloszek, Opole 2000.

Zamek lubelski. Wspomnienia więźniów, red. J. Kiełboń, Z. Leszczyńska, Lublin 1998.

Zbiór pamiętników historycznych o dawnej Polsce z rękopismów, tudzież dzieł w różnych językach o Polsce wydanych oraz listami oryginalnymi królów i znakomitych ludzi w kraju naszym, oprac. J.U. Niemcewicz, t. 2, Lipsk 1839.

Z filareckiego świata. Zbiór wspomnień, wyd. H. Mościcki, Warszawa 1924.

Zientara-Malewska M., *Wieś nad łąkami*, oprac. H. Sawicka, Olsztyn 1988.

Żeromski S., *Dzienniki*, t. 6, Warszawa 1966.

Życie religijne w Polsce pod okupacją 1939–1945, red. Z. Zieliński, Katowice 1992.

Żygulski K., *Jestem z lwowskiego etapu...*, Warszawa 1994.

c) literatura piękna

Antoniewicz K., *Drogą krzyża*, wyb. i postł. W. Smaszcz, Warszawa 2000.

Bonczyk N., *Stary kościół miechowski*, oprac. W. Szewczyk, Katowice 1987.

Bartnikowski B., *Wieczorem w Birkenau*, „Kwartalnik Kulturalny Klubu «Żar»” 2006, nr 4.

Czajkowski M., *Owruczanin. Powieść historyczna z 1812 roku*, oprac. Z. Szwejkowski, Kraków 1927.

„Czasopism Naukowy od Zakładu imienia Ossolińskich” 1831, z. 3.

Filipowicz K., *Pyłek w oku*, [w:] tenże, *Modlitwa za odjeżdżającymi*, Warszawa 2004.

Gojawiczyńska P., *Dziewczęta z Nowolipek*, Warszawa 1972.

Hen J., *Nikt nie woła*, Kraków 1990.

- Kajka M., *Pieśń poranna; Pieśń wieczorna*, [w:] tenże, *Mały kancjonał mazurski i opowieści ucieszne*, oprac. Z. Chojnowski, Olsztyn 2008.
- Kasprowicz Jan, *Wojtek Skiba*, [w:] tenże, *Pisma zebrane. Wydanie krytyczne*, red. J.J. Lipski, R. Loth, oprac. R. Loth, t. 2, cz. 2, Kraków 1974.
- Kochanowski J., *Pieśń VIII*, [w:] tenże, *Pieśni*, oprac. L. Szczerbicka-Ślęk, Wrocław 1997.
- Kochanowski J., *Psalterz Dawidów*, cz. 1: *Fototypia – transkrypcja*, oprac. J. Woronczak, Wrocław 1982.
- Kochanowski J., *Psalterz Dawidów*, cz. 5: *Melodiae na Psalterz polski przez Mikołaja Gomułkę uczynione*, wstęp i transkr. nut M. Perz, transkr. tekstu J. Woronczak, Wrocław 1990.
- Ledda G., *We władzy ojca, czyli o wychowaniu pasterza*, przeł. A. i M. Kosierkiewiczowie, Warszawa 1981.
- Lenartowicz T., *Poezje. Wybór*, wyb. i oprac. J. Nowakowski, Warszawa 1968.
- Mickiewicz A., *Pan Tadeusz*, WN, t. 4.
- Miłosz Cz., *Wysokie tarasy*, [w:] tenże, *Druga przestrzeń*, Kraków 2002.
- Prawdziwe zdarzenie o ojcu, który odciął rękę synowi za 100 zł w powiecie poznańskim*, [w:] *Karnawał dziadowski. Pieśni wędrownych śpiewaków (XIX–XX w.)*, wyb. i oprac. S. Nyrkowski, Warszawa 1977.
- Prus B., *Antek*, [w:] tenże, *Nowele*, Warszawa 1990.
- Prus B., *Placówka*, [w:] tenże, *Pisma wybrane*, t. 3, Warszawa 1990.
- Pruszyński K., *Trębacz z Samarkandy*, [w:] tenże, *Opowieści. 2*, Warszawa 2000.
- Rej M., *Pieśni*, transkrypcja tekstów, wprowadzenie do lektury utworów i komentarz filologiczny M.M. Kacprzak, I. Winiarska, transkrypcja zapisów nutowych i wstęp muzykologiczny T. Maciejewski, Warszawa 2005.
- Reymont W.S., *Chłopi*, oprac. A. Bar, przedm. Z. Szweykowski, Warszawa 1950.
- Reymont W.S., *Fermenty*, oprac. Z. Szweykowski, Warszawa 1962.
- Reymont W.S., *Pielgrzymka do Jasnej Góry*, Warszawa 1988.
- Reymont W.S., *Rok 1794. Insurekcja. Powieść historyczna*, przedm. Z. Szweykowski, oprac. A. Bar, Warszawa 1949.
- Reymont W.S., *Ziemia obiecana*, oprac. A. Bar, przedm. Z. Szweykowski, Warszawa 1950.
- Reymont W.S., *Z Ziemi Chełmskiej. Wrażenia i notatki*, Warszawa 2006.
- Wyspiański S., *Akropolis*, oprac. E. Miodońska-Brookes, Wrocław 1985.
- Zabokrzecki A., *Kto Jachowicz*, [w:] *Wieniec, pismo zbiorowe ofiarowane Stanisławowi Jachowiczowi przez pierwszych kraju autorów oraz licznych innych jego przyjaciół i wielbicieli*, t. 1, Warszawa 1857.
- Żabzcyc J., *Symfonije anielskie*, wyd. A. Karpiński, Warszawa 1998.
- Żmichowska N., *Czy to powieść?*, [w:] taż, *Pisma*, t. 5, Warszawa 1885.

d) śpiewniki, modlitewniki, elementarze

Ajnenkiel E., *Kantyczki rewolucyjnego proletariatu*, „Tygodnik Robotnika”, 28.03.1948.

Cantionale Ecclesiasticum complectens ea, quae in ecclesiis per polonium ex praescripto synodorum decantari solent, cum instructione ad cantum choralem, Vilnae 1862.

Eckartshausen K., *Bóg jest miłością najczystsza. Moja modlitwa i rozważanie*, Warszawa 1804.

Elementarz dla katolickich szkół ludowych, Wiedeń 1870.

Elementarz polski przepisany z polecenia Towarzystwa Moralnych Interesów przejrany i po raz drugi wydany nakładem Towarzystwa Czytelni Ludowych w Poznaniu, Poznań 1881.

Estkowski E., *Książka do czytania dla szkół publicznych i prywatnych*, Poznań 1891.

Godecki T., *Dzień polskiego skauta w pieśni. Zbiór śpiewów i piosenek jednogłosowych*, cz. 1, Warszawa 1917.

Kancyonał (Zbiór pieśni nabożnych), [Wilno? Grodno? Supraśl? 1800].

Krajewski A., *Elementarz dla chłopców wiejskich*, Warszawa 1865.

Krzyżaniak B., Pawlak A., *Warmia i Mazury*, cz. 5: *Pieśni religijne i popularne*, Warszawa 2002.

Liturgia godzin. Codzienna modlitwa Ludu Bożego, t. 1: *Okres Adwentu, okres Narodzenia Pańskiego*, Poznań 1982.

Liturgia godzin. Codzienna modlitwa Ludu Bożego, t. dodatkowy, Poznań 2002.

Magazyn Duchowny czyli Modlitwy i Pieśni dla Chrześcijańsko-Katolickich Górników z Różnych Ksiąg Nabożnych Zebrane a Pozwoleniem

Zwierzchności Duchownej do druku podane przez Ober Staigra Mateusza Lissa, Bytom 1856.

Mioduszewski M.M., *Śpiewnik kościelny czyli pieśni nabożne z melodyjami w Kościele katolickim używane a dla wygody kościołów parafialnych przez x. M.M. Mioduszewskiego Zgrom XX. Miss. Zebrane*, Kraków 1838.

Nabożeństwo do Najświętszej Panny Maryi Matki Boskiej cudami i łaskami Bożemi słynnej w ołtarzu kościoła Ś-go Michała, Panien Bernardynek w Wilnie, Wilno 1862.

Nasza walka o szkołę polską 1901–1917. Opracowania, wspomnienia, dokumenty, t. 1–2, red. B. Nawroczyński i in., Cieszyn 1934.

Nowy elementarz polski z obrazkami zawierający różne do pojęcia dzieci stosowne wiadomości, powieści i nauki moralne, wypisy z historii naturalnej i wiersze wybrane z celniejszych autorów ojczystych, Wrocław 1803.

Parafia pw. Nawiedzenia NMP w Zaborowie. Pieśnią chwalmy Pana, „Tarnowski Gość Niedzielny”, 7.05.2007.

Pieśni przed, po i podczas mszy św., Bochnia [1848].

Pieśni śpiewaka z nad Dniepru, Lwów 1881.

Powinności chrześcijańskie, czyli Katechizm Missyjny nauczający co powinien każdy Chrześcianin wierzyć, wiedzieć, czynić, aby mógł być zbawionym, z Przydatkiem Sposobu słuchania i śpiewania Mszy świętej, i różnych Pieśni, Warszawa 1793.

Raszek W., *Kancjonał muzyki kościelnej. Dzieło upoważnione i przeznaczone od Komisji Rząd. Wych. Rel. i Ośw. Publicznego. Stosownie do zdania prze. Sekcji Duchownej do użytku Kościołów Parafialnych*, Warszawa 1825.

Rendschmidt F., *Książka do czytania dla klasy średniej szkół katolickich miejskich i wiejskich*, Wrocław 1853.

Rozśpiewane morze: śpiewki, ballady, szanty i pieśni morskie, oprac. H. Stefanowska, J. Tyszkowski, Gdańsk 1975.

Schnitzer M., *Śpiewnik dla szkół powszechnych siedmioklasowych i seminariów nauczycielskich według prawa Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego*, Przemyśl–Warszawa–Łwów–Łódź 1924.

Skierkowski W., *Puszcza kurpiowska w pieśni*, Ostrołęka 2003.

Steffen A., *Zbiór polskich pieśni ludowych z Warmii*, t. 1, Poznań 1931.

Szucki B., *Modlitwa żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych*, Warszawa 2006.

Śpiewnik, Kraków 1802.

Śpiewnik kościelny, red. K. Mrowiec, Kraków 1994.

Śpiewnik sokoli opracowany przez sekretariat przy wydziale dzielnicy śląskiej, Bytom 1920.

Śpiewnik strzelecki Szkoły Junaka dla organizacji przysposobienia wojskowego, red. J. Cepelli i in., Warszawa 1934.

Śpiewnik żołnierski, oprac. mjr S. Lidzki-Śledziński, kpt. A. Kowalski, Warszawa 1931.

Śpiewy narodowe, Paryż 1868.

Wacław z Oleska, *Pieśni polskie i ruskie ludu galicyjskiego*, Lwów 1833.

Weg zum Himmel. Katolisches Gebet- und Gesangbuch. Droga do Nieba. Katolicki modlitewnik i śpiewnik, Opole 1997.

Zawada J., ks. [K. Lutostawski], *Śpiewnik polskiego skauta*, Kraków 1914.

Zbiór pieśni nabożnych do użytku w Kościołach i Domach Chrześcijańskich, zebr. i ułożyli P. Kozietek, E. Hobart, Nowy York 1905.

Zbiór pieśni nabożnych z Przydatkiem Nauki Chrześcijańskiej to jest: Co powinien każdy chrześcijanin wiedzieć, wierzyć, umieć i czynić, aby być zbawiony, Płock 1835.

Z pieśnią i karabinem. Pieśni partyzanckie i okupacyjne z lat 1939–1945.

Wybór materiałów z konkursu ZMW i „Nowej Wsi”, wyb., wstęp i przyp. S. Świrko, Warszawa 1971.

Życie chrześcijanina w obrzędach kościelnych, oprac. ks. K. Thulli, Lwów 1925.

e) pozostałe

Biblia w przekładzie Jakuba Wujka z 1599 r., transkrypcja typu „B” oryginalnego tekstu z XVI wieku i wstępy ks. J. Frankowski, Warszawa 2000.

- Boberski W., Falkiewicz K., *Praktyczny przewodnik dla nauczycieli szkół ludowych pospolitych i kandydatów nauczycielskich*, Lwów 1890.
- Chojnacki W.I., *Zasady pierwiastkowe pedagogiki i metodyki*, Warszawa 1815.
- Gołąb T., *Świątynia na Piaskach*, „Gość Niedzielny. Warszawa – Mazowsze”, 5.09.2004.
- Gruszka-Zych B., *Fotografie z piekła. Historia Wilhelma Brasse*, „Gość Niedzielny” 2006, nr 47.
- Grzegorz z Nazjanzu, *Mowa 38. Na Boże Narodzenie*, [w:] tenże, *Mowy wybrane. Praca zbiorowa*, b. red., Warszawa 1967.
- Hombek D., *Książka polska w ogłoszeniach prasowych XVIII wieku. Źródła*, red. Z. Goliński, t. 5, Kraków 2005.
- Kobiałka M., *Kościelne kuranty podzieliły mieszkańców Zalesia*, „Gazeta Wyborcza Rzeszów”, 19.06.2007.
- Kobiałka M., *Proboszcz budzi pieśniami*, „Gazeta Wyborcza Rzeszów”, 14.06.2007.
- Kobiałka M., *Proboszcz już nie budzi pieśniami*, „Gazeta Wyborcza Rzeszów”, 12.07.2007.
- Kościelniak W., *Kalisz nam pięknieje*, „Ziemia Kaliska”, nr 47, 16.06.2000.
- Kościelniak W., *Święty Józef w kaliskim obrazie*, „Ziemia Kaliska”, nr 42/43, 27.05.1997.
- Kolańczuk A., *Cel osiągnięto*, „Przegląd Prawosławny” 2003, nr 7.
- Kolberg O., *Mazowsze. Obraz etnograficzny*, t. 1: *Mazowsze polne. Część pierwsza*, Kraków 1885.
- Konopnicka M., *Cham*, [w:] tenże, *Pisma krytycznoliterackie*, oprac. J. Jarowiecki, Warszawa 1988.
- Księga pamiątkowa pięćsetletniego jubileuszu odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1400–1900*, Kraków 1901.
- Moszyński K., *Kultura ludowa Słowian*, t. 2, cz. 1, Warszawa 1967.
- Pilarska A., *A dzwony biją. Przez kuranty nie mogą się wyspać*, „Głos Wielkopolski”, 17.05.2007.
- Plotyn, *Enneady*, przeł. A. Krokiewicz, t. 1, Warszawa 1959.
- Prasa tajna z lat 1861–1864*, część 2, red. S. Kieniewicz, I. Miller, Wrocław 1969.
- Sztandera M., *Dlaczego w Kunowie wszyscy wstają o 6.*, „Gazeta Wyborcza”, 6.12.2007.
- Sztandera M., *Sąd nie przyciszył kurantów*, „Gazeta Wyborcza Kielce”, 5.12.2007.
- Tomsia T., *Na początku lata*, „Recogito” 2001, nr 11.
- Zalewski Z., *Ochodze. Najcenniejszy zabytek w gminie*, „Gość Niedzielny”, 23.06.2002.

Opracowania

- Adrjański Z., *Złota księga pieśni polskich. Pieśni. Gawędy. Opowieści*, Warszawa 2010.
- Araszkievicz F.W., *Ideały wychowawcze Drugiej Rzeczypospolitej*, Warszawa 1978.
- Bartkowski B., *Zbiór polskich śpiewów religijnych zachowanych w żywej tradycji*, [w:] *Polskie śpiewy religijne społeczności katolickich. Studia i materiały I*, red. B. Bartkowski, Lublin 1990.

Bartkowski B., Z problematyki badań nad tradycją polskich śpiewów religijnych, [w:] Dzieło muzyczne. Teoria, historia, interpretacja, Kraków 1984.

Bartmiński J., Folklor - język - poetyka, Wrocław 1990.

Bartmiński J., Formy obecności sacrum w folklorze, [w:] Folklor - sacrum - religia. Praca zbiorowa, red. J. Bartmiński, M. Jasińska-Wojtkowska, Lublin 1995.

Bartmiński J., Kantyczki, [w:] Encyklopedia katolicka, t. 8, red. A. Bednarek i in., Lublin 2000.

Bartmiński J., Literatura chłopska wobec językowych tradycji folkloru, [w:] Literatura ludowa i literatura chłopska. Materiały z ogólnopolskiej naukowej sesji folklorystycznej, 16-18 II 1973, Lublin 1977.

Bartmiński J., Opozycja ustności i literackości a współczesny folklor, "Literatura Ludowa" 1989, nr 1.

Bartmiński J., Mazurkiewicz-Brzozowska M., "Lud". Profile pojęcia i ich konteksty kulturowe, [w:] Bartmiński J., Językowe podstawy obrazu świata, Lublin 2007.

Bartoszewicz A., Czas w małych miastach. Studium z dziejów kultury umysłowej późnośredniowiecznej Polski, Pułtusk-Warszawa 2003.

Beauvois D., Szkolnictwo polskie na ziemiach litewsko-ruskich 1803-1832, t. 2, przeł. I. Kania, Rzym-Lublin 1991.

Bielawska B., Polska pieśń mszalna do 1914 roku, "Studia z Dziejów Liturgii w Polsce" 1980, t. 3.

Błażejowski W., Z dziejów harcerstwa polskiego (1910-1939), Warszawa 1985.

Bogatyriew P., Jakobson R., Folklor jako swoista forma twórczości, przeł. M.R. Mayenowa, [w:] Bogatyriew P., Semiotyka kultury ludowej, oprac. M.R. Mayenowa, Warszawa 1979.

Bogdziewicz H., Działalność literacka polskiego środowiska pijarskiego w dobie Oświecenia, Kraków 2005.

Bogucka M., Dzieje kultury polskiej do 1918 r., Wrocław 1987.

Bołdyriew A., Matka i dziecko w rodzinie polskiej. Ewolucja modelu życia rodzinnego w latach 1795-1918, Warszawa 2008.

Borodziej Ł., Pruska polityka oświatowa na ziemiach polskich w okresie Kulturkampf, Warszawa 1972.

Borowiak M., Plamy na banderze, Warszawa 2007.

Bralczyk J., Leksykon zdań polskich, Warszawa 2004.

Brzozowska-Krajka A., Symbolika dobowego cyklu powszedniego w polskim folklorze tradycyjnym, Lublin 1994.

Burzyński T., Zwyczaje, wierzenia i obrzędy weselne wsi z okolic Dynowa, [w:] Wesele. Materiały z konferencji Obrzędowość weselna w Rzeszowskiem - tradycja i współczesność, Rzeszów 22 XI 1999, red. K. Ruszel, Rzeszów 2001.

Bystroń J.S., Szkoła jako zjawisko społeczne, Warszawa 1939.

Bystroń J.S., Wpływ pieśni szlacheckiej w poezji ludowej, Lwów 1925.

- Chélini J., Branthomme H., Drogi Boże, przedm. F. Marty, przeł. E. Sieradzińska, M. Stafiej-Wróblewska, Warszawa 1996.
- Chętnik A., Spław na Narwi. Tratwa, oryle i orylka. Studium etnograficzne z mapką i 82 ilustracjami, Warszawa 1935.
- Chwalba A., Sacrum i rewolucja. Socjaliści polscy wobec praktyk i symboli religijnych (1870-1918), Kraków 2007.
- Chyła-Szypułowa I., Pieśń szkolna. Jej teoria, historia oraz miejsce w repertuarze edukacyjnym szkolnictwa polskiego XIX i XX wieku, Kielce 1994.
- Cieślikowski J., Model Jachowiczowskiej bajki i powiastki, [w:] tenże, Literatura i podkultura dziecięca, Wrocław 1974.
- Cocchiara G., Dzieje folklorystyki w Europie, przeł. W. Jekiel, wstęp Julian Krzyżanowski, Warszawa 1971.
- Cohn N., W pogoni za milenium. Milenarystyczni buntownicy i mistyczni anarchiści średniowiecza, przeł. M. Chojnacki, Kraków 2007.
- Cottret B., Kalwin, przeł. M. Milewska, Warszawa 2000.
- Csikszentmihalyi M., Przepływ. Psychologia optymalnego doświadczenia, przeł. M. Wajda-Kacmajor, Taszów 2005.
- Cywiński B., Doświadczenie sześciu pokoleń, "Znak" 1978, nr 292.
- Cywiński B., Rodowody niepokornych, Warszawa 2010.
- Czernyszewski N., Połnoje sobranije soczinienij, t. 2, Moskwa 1940.
- Czyż A., Ja i Bóg. Poezja metafizyczna późnego baroku, Wrocław 1988.
- Dahlig P., Tradycje muzyczne a ich przemiany. Między kulturą ludową, popularną i elitarną Polski międzywojennej, Warszawa 1998.
- Dąbek S., Polska pieśń religijna w źródłach rękopiśmiennych i drukowanych, "Nasza Przyszłość" 1994, nr 28.
- Dębicki L., Puławy (1762-1830). Monografia z życia towarzyskiego, politycznego i literackiego na podstawie archiwum ks. Czartoryskich w Krakowie, t. 1, Lwów 1887.
- Doktór R., Chrystus w literaturze oświecenia, [w:] Chrystus w literaturze polskiej, red. P. Nowaczyński, Lublin 2001.
- Drabecka M., Krzyżaniak B., Liskowski J., Folklor Warmii i Mazur, Warszawa 1978.
- Durandeaux J., Wieczność w życiu codziennym, przeł. L. Rutowska, Warszawa 1968.
- Dworakowska M., The origin of bell and drum, Warszawa 1938.
- Dzieje szkolnictwa i oświaty na wsi polskiej, red. S. Michalski, t. 1, Warszawa 1982.
- Eliade M., Sacrum i profanum. O istocie sfery religijnej, przeł. B. Baran, Warszawa 2008.
- Encyklopedia wychowania, red. S. Łempicki, Warszawa 1935.

- Escarpit R., *Sociologie de la littérature*, Paris 1958.
- Eustachiewicz M., *Twórczość Dominika Rudnickiego (1676-1739)*, Wrocław 1966.
- Fabre D., *Od antropologii pisma do antropologii pisarza i literatury*, [w:] Rodak P., *Pismo, książka, lektura. Rozmowy: Le Goff, Chartier, Hébrard, Fabre, Lejeune*, przedm. K. Pomian, Warszawa 2009. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323510093.pp.203-248>
- Fabre D., *Torquato Tasso chez les bergers*, [w:] *Scripta volant, verba manent. Schriftkulturen in Europa zwischen 1500 und 1900. Les cultures de l'écrit en Europe entre 1500 et 1900*, hrsg. A. Messerli, R. Chartier, Basel 2007.
- Franaszek A., *Od Bieruta do Herlinga-Grudzińskiego. Wykaz lektur szkolnych w latach 1946-1999*, Warszawa 2006.
- Frankl V., *Psycholog w obozie koncentracyjnym*, przeł. S. Zgórska, Warszawa 1962.
- Frąckowiak W., *Wydawnictwa z zakresu elementarnej nauki języka polskiego na Pomorzu Gdańskim w latach 1840-1920*, Gdańsk 1977.
- Friedrich H., *Gwara kurpiowska na tle Mazowsza i Mazurów Pruskich*, Warszawa 1939.
- Gierowski J.A., *Historia Włoch*, Wrocław 2003.
- Gieysztor A., *Mitologia Słowian*, Warszawa 2006. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323525486>
- Głowiński M., *O liryce pieśniowej*, [w:] *tenże, Monolog wewnętrzny Telimeny i inne szkice*, Kraków 2007.
- Godlewski G., *Druk a głos: w stronę antropologii literatury*, [w:] *tenże, Słowo - pismo - sztuka słowa. Perspektywy antropologiczne*, Warszawa 2008.
- Gradkowski H., *Mickiewicz w polskiej szkole XIX i pierwszej połowy XX wieku. Strategie lektury i style odbioru*, Jelenia Góra 2001.
- Grodziski S., *W Królestwie Galicji i Lodomerii*, Kraków 2005.
- Gruszecki A., *Katolicy II Rzeczypospolitej o ustroju społeczno-politycznym*, Kraków 2007.
- Gülden J., *Polnische Volksliturgie*, "Liturgisches Jahrbuch" 1954, nr 4.
- Guriewicz A., *Kategorie kultury średniowiecznej*, przeł. J. Dancygier, Warszawa 1976.
- Gusiew W., *Estetyka folkloru*, przeł. T. Zielichowski, Wrocław 1974.
- Hayakawa S.I., *Language In Thought and Action*, New York 1972 [pierwodruk 1949].
- Heller M., *Historia imperium rosyjskiego*, przeł. E. Melech, T. Kaczmarek, Warszawa 2000.
- Hernas Cz., *Hejnały polskie. Studium z historii poezji melicznej*, Wrocław 1961.
- Hernas Cz., *W kalinowym lesie, t. 1: U źródeł folklorystyki polskiej*, Warszawa 1965.
- Heska-Kwaśniewicz K., *My chcemy Boga*, "Gość Niedzielny" 1982, nr 29.
- Historia Kościoła w Polsce*, red. B. Kumor, Z. Obertyński, t. 1, cz. 2, Poznań-Warszawa 1974.
- Historia Kościoła w Polsce*, red. B. Kumor, Z. Obertyński, t. 2, cz. 1, Poznań-Warszawa 1979.

Hochleitner J., Dzwonki w ludowych obiektach kultu religijnego na Warmii, Świdnica 1992.

Hochleitner J., Kapliczki Warmii południowej. Przydrożne obiekty kultu jako element ludowego systemu komunikacji, Olsztyn 2004.

Horbowski A., Drogi edukacyjne dziecka wsi galicyjskiej, [w:] Historia wychowania - misja i edukacja. Profesorowi Andrzejowi Meissnerowi w 70. rocznicę urodzin i 45-lecia pracy naukowej i nauczycielskiej, red. K. Szmyd, J. Dybiec, Rzeszów 2008.

Hrybacz J., Karta dziejów wileńskiej i nowogródzkiej Armii Krajowej, <http://w.icm.edu.pl/ak/kartAK/dziew.htm> dostęp 3.11.2009.

Inglot M. SJ, Karol Antoniewicz, Warszawa 2001.

I "suoni" della campagna Romana. Per una ricostruzione del paesaggio Sonoro di un territorio del Lazio, a cura di R. Tucci, Roma 2003.

Jackowski J., Nabożeństwa majowe przy kapliczkach i krzyżach przydrożnych, [w:] Muzyka religijna - między epokami i kulturami, t. 2, red. K. Turek, B. Mika, Katowice 2009.

Jagoda Z., Kłodziński S., Masłowski J., Oświęcim nieznanym, Kraków 1981.

Janion M., Wstęp, [w:] Reduta. Romantyczna poezja niepodległościowa. Antologia, Kraków 1979.

Janowski M., Narodziny inteligencji 1750-1831, Warszawa 2008.

Januszajtis A., Gdańskie zegary, dzwony i karyliony, Pelplin 2003.

Jarzyńska K., Rola poziomu fonetycznego modlitwy w konstytuowaniu jej funkcji sakralnej (proponycja typologii i wskazanie na neurofizjologiczny wymiar jej skuteczności), [w:] Modlitwa w językach i tekstach artystycznych, red. A. Różyło, Sandomierz 2007.

Kacnelson D.B., Z dziejów polskiej pieśni powstańczej XIX wieku. Folklorpowstania styczniowego, Wrocław 1974.

Kalicki W., 8 października 1943 r. Kubek z czekoladą, "Gazeta Wyborcza", 9.10.2009, dod. "Duży Format".

Kamiński A., Analiza teoretyczna polskich związków młodzieży do połowy XIX wieku, Warszawa 1971.

Kamiński A., Polskie związki młodzieży 1804-1831, Warszawa 1963.

Kamionkova J., Życie literackie w Polsce pierwszej połowie XIX wieku. Studia, Warszawa 1970.

Karwacki W.L., Łódź w latach rewolucji 1905-1907, Łódź 1975.

Kawada J., Głos. Studium z etnolingwistyki porównawczej, przeł. R. Nowakowski, Kraków 2004.

Kędziora A., Encyklopedia miasta Zamościa, Chełm 2000.

Kieniewicz S., Powstanie styczniowe, Warszawa 2009.

Kłoczowski J., Dzieje chrześcijaństwa polskiego, Warszawa 2007.

Kłoczowski J., Müllerowa L., Skarbek J., Zarys dziejów kościoła katolickiego w Polsce, Kraków 1986.

Kłoczowski J.A. OP, Miłosz mistyczny, "Gazeta Wyborcza", 18.02.2002.

Knysz-Rudzka D., Pola Gojawiczyńska, Warszawa 1976.

- Kocówna B., Kronika życia i twórczości Władysława St. Reymonta, Legnica 2007.
- Kocówna B., Reymont. Opowieść biograficzna, Warszawa 1971.
- Konarski S., Ornowski M., Szkoła im. Mikołaja Reja w Warszawie, Warszawa 1993.
- Konopka H., Przeciw modlitwom w szkołach. Wprowadzenie apeli porannych w 1954 roku, [w:] Historia, społeczeństwo, wychowanie. Księga pamiątkowa dedykowana profesorowi Józefowi Miąso, Pułtusk-Warszawa 2004.
- Korszyński F., Jasne promienie w Dachau, Poznań 1985.
- Kosman M., Między ołtarzem a tronem. Poczet prymasów Polski, Poznań 2000.
- Kossakowska-Jarosz K., Religia i religijność a problemy narodowe i cywilizacyjne na Górnym Śląsku na przełomie XIX i XX wieku, [w:] Folklor - sacrum - religia. Praca zbiorowa, red. J. Bartmiński, M. Jasińska-Wojtkowska, Lublin 1995.
- Kossowska M., Biblia w języku polskim, t. 1-2, Poznań 1968-1969.
- Kostkiewiczowa T., Inspiracje psalterzowe wyobraźni poetyckiej epok dawnych (rekonesans), [w:] Księga Psalmów. Modlitwa. Przekład. Inspiracja, red. P. Mitzner, Warszawa 2007.
- Kostkiewiczowa T., Polski wiek świąteł. Obszary swoistości, Wrocław 2002.
- Kościański Z., Wychowawcza działalność Korpusu Ochrony Pogranicza w latach 1924-1939, [w:] Z dziejów polskich formacji granicznych. Studia i materiały, red. B. Polak, t. 1, Koszalin 1998.
- Kowalski K.M., Tubae Dei. Studia kampanologiczne, Gdańsk 2006.
- Kowalski P., Modlitwa i milczenie. Kilka zdarzeń z historii ciszy, [w:] tenże, O jednorozcu, Wieczerniku i innych motywach mniej lub bardziej ważnych. Szkice z historii kultury, Kraków 2007.
- Kowalski P., Współczesny folklor i folklorystyka. O przedmiocie badania w dzisiejszych badaniach folklorystycznych, Wrocław 1990.
- Koziara S., Rodzime brzmienia dawidowej muzy. Z dziejów obecności "Psałterza" w języku polskim, "Znak" 1995, nr 487.
- Koziarska E., Państwo i społeczeństwo w poglądach Piusa XI, Wrocław 2005.
- Krupa B., Wspomnienia obozowe jako specyficzna odmiana pisarstwa historycznego, Kraków 2006.
- Krzywicki L., Do Jasnej Góry, [w:] Reymont. Z dziejów recepcji twórczości, wyb. i wstęp B. Kocówna, Warszawa 1975 [pierwodruk "Prawda" 1895, nr 28-30].
- Krzyżanowski Jerzy, Jasnogórska pielgrzymka Reymonta, [w:] Problematyka religijna w literaturze pozytywizmu i Młodej Polski, red. S. Fita, Lublin 1993.
- Krzyżanowski Julian, Henryk Sienkiewicz. Kalendarz życia i twórczości, Warszawa 1956.
- Księga Psalmów, [w:] Encyklopedia biblijna, red. P. Achtemeier, przeł. G. Berny i in., Warszawa 1999.
- Księga Psalmów. Modlitwa, przekład, inspiracja, red. P. Mitzner, Warszawa 2007.
- Kukier R., Zwyczaje weselne z terenu Krainy Złotowskiej, "Lud" 1963.

Kułakowska J., Religijno-kultowe elementy obrazu tradycyjnej społeczności w "Panu Tadeuszu", [w:] "Pan Tadeusz" i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kraków 1999.

Kunzler M., Liturgia Kościoła, przeł. i oprac. L. Balter, Poznań 1999.

Kuraszkiewicz W., Język polski w obozie koncentracyjnym, Lublin 1947.

Kusiak F., Życie codzienne oficerów Drugiej Rzeczypospolitej, Warszawa 1992.

Kwiatek J., Górnośląska szkoła ludowa na przełomie XIX i XX wieku, Opole 1987.

Le Goff J., Kultura średniowiecznej Europy, przeł. H. Szumańska-Grossowa, Warszawa 1995.

Leleń A., Religijna kultura muzyczna Mazowsza Płockiego (1864-1918), Płock 2001.

Lesiakowski K., Powszechna Organizacja "Służba Polsce" 1948-1955. Powstanie, rozwój, likwidacja, t. 2, Łódź 2008.

Lord A.B., Pieśniarz i jego opowieść, przeł. P. Majewski, red. nauk. G. Godlewski, Warszawa 2010.

Machura Z., Cztery słupeckie lata. Opowieść o pracy duszpasterskiej ks. Jana Ziei w parafiach na terenie Ziemi Słupeckiej w latach 1945-1949, Słupsk 2006.

Maciejewski J., Obszary i konteksty literatury, Warszawa 1998.

Maciocha A., Natura a modlitwa - relacje ukazane na przykładzie tekstów czasopism i dzienników podróży przełomu oświecenia i romantyzmu, [w:] Modlitwa w językach i tekstach artystycznych, red. A. Różyło, Sandomierz 2007.

Magris C., Mściciel natury, [w:] tenże, Itaka i dalej, przeł. J. Ugniewska, Sejny 2009.

Majchrzak G., Jak Boruta porwał siostrę Bieruta, "Polityka" 2003, nr 33.

Makuchowska M., Modlitwa jako gatunek języka religijnego, Opole 1998.

Malik J.A., Modernistyczne credo. O religijności Władysława Stanisława Reymonta. Tezy biograficzne, [w:] Inny Reymont, red. W. Książek-Bryłowa, Lublin 2002.

Malinowski B., Problem znaczenia w językach pierwotnych, przeł. T. Szczerbowski, [w:] Językoznawstwo Bronisława Malinowskiego, t. 2, Kraków 2000.

Małaczyński F., Praca nad polskim przekładem liturgii godzin, "Ateneum Kapłańskie" 1983, nr 446.

Mauss M., La prière et les rites oraux, [w:] tenże, Oeuvres, t. 1: Les fonctions sociales du sacré, Paris 1968.

Meller D., Towarzystwo Gimnastyczne "Sokół" w Chełmży w latach 1895-1939, Chełmża 2005.

Mendykowa A., Dzieje książki polskiej na Śląsku, Wrocław 1991.

Meyendorff J., Teologia bizantyjska. Historia i doktryna, przeł. J. Prokopiuk, Kraków 2007.

Michałowska T., Ego Gertruda. Studium historycznoliterackie, Warszawa 2001.

Micińska M., Zdrada, córka Nocy. Pojęcie zdrady narodowej w świadomości Polaków w latach 1861-1914, Warszawa 1998.

Mika B., Więziotwórczy wymiar pieśni religijnej na Śląsku - od tradycji po współczesność, [w:] Pieśń religijna na Śląsku. Stan zachowania i funkcje w kulturze, red. K. Turek, B. Mika, Katowice 2004.

- Miodońska-Brookes E., Wawel - "Akropolis". Studia o poemacie, Kraków 1980.
- Misińska M., Tradycyjny spław drewna w Polsce (druga połowa XIX w. i wiek XX), "Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi", Seria Etnograficzna, nr 6, Łódź 1962.
- Mochnacki M., Powstanie narodu polskiego w roku 1830 i 1831, oprac. S. Kieniewicz, Warszawa 1984.
- Morawski J., Recytatyw liturgiczny w średniowiecznej Polsce. Wersety, lekcje, oracje, Warszawa 1996.
- Mrozowska K., Szkoła Rycerska Stanisława Augusta Poniatowskiego (1765-1795), Wrocław 1961.
- Myśliński J., Mikrofon i polityka. Z dziejów radiofonii polskiej 1944-1960, Warszawa 1990.
- Nadolski B., Leksykon liturgii, Poznań 2006.
- Nadolski B., Liturgika, t. 2: Liturgia i czas, Poznań 1991.
- Nadolski B., Liturgika, t. 4: Eucharystia, Poznań 1992.
- Nawarecki A., Czarny karnawał. "Uwagi o śmierci niechybnej" księdza Baki - poetyka tekstu i paradoksy recepcji, Wrocław 1991.
- Nédoncelle M., Prośba i modlitwa. Notatki fenomenologiczne, przeł. M. Tarnowska, wstęp ks. M. Jędraszewski, Kraków 1995.
- Nieciowa E.H., Z życia młodzieży gimnazjalnej w Świsłoczy, "Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie" 1977.
- Obremski K., "Wiersz dzisiaj nieznamy". Rytm psalterzowego wersetu w kontekście staropolskiej interpunkcji, Toruń 2000.
- Ochot T., Modlitewniki górnośląskie do 1914 r., "Rocznik Teologiczny Śląska Opolskiego" 1968.
- Okoń J., O cyklu w poezji staropolskiej (nurt nieklasyczny), [w:] Cykl literacki w Polsce, red. K. Jankowska, B. Olech, K. Sokołowska, Białystok 2001.
- Olejnik T., Leksykon miasta Wielunia, Wieluń 2003.
- Olszewski D., Polska kultura religijna na przełomie XIX i XX wieku, Warszawa 1996.
- Olszewski D., Polska religijność na przełomie XIX i XX wieku, [w:] Uniwersalizm i swoistość kultury polskiej, red. J. Kłoczowski, Lublin 1990.
- Olszewski D., Przemiany społeczno-religijne w Królestwie Polskim w pierwszej połowie XIX wieku. Analiza środowiska diecezjalnego, Lublin 1984.
- Ong W.J., Oralność i piśmienność. Słowo poddane technologii, przeł. i wstęp J. Japola, Lublin 1992.
- Ong W.J., Osoba - świadomość - komunikacja. Antologia, wybór, wstęp, przeł. i oprac. J. Japola, Warszawa 2009.
- Ong W.J., The Presence of the Word. Some Prolegomena for Cultural and Religious History, New York 2000.
- Ożdżyński J., Konteksty kulturowe słownictwa flisackiego, Kraków 1998.
- Ożóg Z., Modlitwa w poezji współczesnej, Rzeszów 2007.

Paćławski J., Proza fabularna Ksawerego Pruszyńskiego, Kielce 1975.

Pasek Z., Topika zbawienia w polskich kancjonach ewangelikalnego protestantyzmu, Kraków 2004.

Pawelczyńska A., Wartości a przemoc. Zarys socjologicznej problematyki Oświęcimia, Lublin 2004.

Pawluczuk W., Wiara a życie codzienne, Kraków 1990.

Pawluczuk W., Żywioł i forma. Wstęp do badań empirycznych nad kulturą współczesną, Warszawa 1978.

Pelc J., Teksty Jana Kochanowskiego w kancjonach staropolskich XVI i XVII wieku, "Odrodzenie i Reformacja w Polsce", 1963, t. VIII.

Pelikan J., Duch wschodniego chrześcijaństwa (600-1700), przeł. M. Piątek, Kraków 2009.

Pelikan J., Rozwój teologii średniowiecznej (600-1300), przeł. J. Pocij, Kraków 2009.

Pepłowski F., Słownictwo i frazeologia polskiej publicystyki okresu Oświecenia i Romantyzmu, Warszawa 1961.

Pertek J., Hryniewiecki Stanisław, [w:] Polski Słownik Biograficzny, t. 10.

Pertek J., Mała flota wielka duchem, Poznań 1989.

Peter W., Sopoćko Eryk Kazimierz, [w:] Polski Słownik Biograficzny, t. 40.

Piasecki B., Ostatnie dni Prymasa Tysiąclecia, Rzym 1982.

Pigoń S., "Pan Tadeusz". Wzrost, wielkość i sława. Studium literackie, Warszawa 2001.

Pilarczyk F., Elementarze polskie od ich XVI-wiecznych początków do II wojny światowej. Próba monografii księgoznawczej, Zielona Góra 2003.

Piotrowska M., Zanim "te księgi zbłądziły pod strzechy". Wielkopolska recepcja Mickiewicza, Poznań 2006.

Piotrowski I., Teofil Lenartowicz - "Lirnik Mazowiecki". Wokół pewnej parafrazy, [w:] Literackie konteksty północnego Mazowsza, red. R. Chymkowski, Pułtusk 2008.

Pisarkowa K., Językoznawstwo Bronisława Malinowskiego, t. 1: Więzy wspólnego języka, Kraków 2000.

Piśmiennictwo - systemy kontroli - obiegi alternatywne, red. J. Kostecki, A. Brodzka, Warszawa 1992.

Piwowarski W., Socjologia rytuału religijnego, "Roczniki Nauk Społecznych. Nauki Społeczno-Ekonomiczne" 1983, z. 1.

Płachecki M., Wojny domowe. Szkice z antropologii słowa publicznego w dobie zaborów (1800-1880), Warszawa 2009.

Polak R., Religia rzymskokatolicka w szkołach II Rzeczypospolitej, Lublin 2007.

Pollack J., Jeńcy polscy w hitlerowskiej niewoli, Warszawa 1986.

Polskie śpiewy religijne społeczności katolickich. Studia i materiały I, red. B. Bartkowski, Lublin 1990.

Pośpiech R., Pielęgnowanie tradycji pieśni religijnych w diecezji opolskiej, [w:] Pieśń religijna na Śląsku. Stan zachowania i funkcje w kulturze, red. K. Turek, B. Mika, Katowice 2004.

- Prejs M., Poezja późnego baroku. Główne kierunki przemian, Warszawa 1989.
- Prosnak J., Kultura muzyczna Warszawy XVIII wieku, Kraków 1955.
- Prosnak J., Powstanie styczniowe w muzyce, [w:] Powstanie Styczniowe 1863-1864. Wrzenie, bój, Europa, wizje, red. S. Kalembka, Warszawa 1990.
- Przybylski R., Klasycyzm czyli Prawdziwy koniec Królestwa Polskiego, Gdańsk 1996.
- Przybylski R., Krzemieniec. Opowieść o rozsądku zwyciężonych, Warszawa 2003.
- Pszczółowska L., Wiersz polski. Zarys historyczny, Wrocław 1997.
- Ramotowska F., Rząd carski wobec manifestacji patriotycznych w Królestwie Polskim w latach 1860-1862, Wrocław 1971.
- Reginek A., Hymnodia - teologia dźwięku, "Ruch Biblijny i Liturgiczny" 2002, nr 1.
<https://doi.org/10.21906/rbl.1724>
- Reszka A.W., Profesjonalizm i horyzonty mentalne flisaków i marynarzy wiślanych,
http://www.diswesele.nazwa.pl/zegluga/articles.php?article_id=128, dostęp: 12.01.2011.
- Romanowski A., "Przed złotym czasem". Szkice o poezji i pieśni patriotyczno-wojennej lat 1908-1918, Kraków 1990.
- Rondomańska Z., Polska pieśń religijna na Warmii w latach 1795-1939, Olsztyn 2002.
- Ropiak S., Teologia hymnów polskojęzycznych liturgii godzin, t. 1-2, Olsztyn 2001-2002.
- Rosik S., Awans Słońca w mitologii przedchrześcijańskich Słowian na tle przemian społeczno-politycznych, [w:] Człowiek, sacrum, środowisko. Miejsce kultu we wczesnym średniowieczu, red. S. Moździoch, Wrocław 2000.
- Rosja i Rosjanie w szkołach Królestwa Polskiego 1833-1862. Szkice do obrazu, Wrocław 2005.
- Rzepa J., Kordecki M., Dzwony diecezji tarnowskiej, Kraków 2001.
- Salmonowicz S., Prusy. Dzieje państwa i społeczeństwa, Warszawa 2004.
- Sambor J., Magiczne i religijne (chrześcijańskie) akty mowy, [w:] Człowiek - dzieło - sacrum, red. S. Gajda, H. Sobeczko, Opole 1998.
- Sapieha E., Tak było. Niedemokratyczne wspomnienia Eustachego Sapiehy, Warszawa 2000.
- Schaeffler R., O języku modlitwy, przeł. G. Sowiński, wstęp kard. M. Jaworski, Kraków 2007.
- Sczaniecki P., Msza po staremu się odprawia, Kraków 1967.
- Sczaniecki P., Służba Boża w dawnej Polsce. Studia o Mszy św., seria 1, Poznań 1962, seria 2, Poznań 1966.
- Seweryniak H., Świadectwo i sens. Teologia fundamentalna, Płock 2003.
- Siekierski S., Kulturotwórcze funkcje parafii katolickich w społecznościach lokalnych w świetle pamiątek, Warszawa 1995.
- Simonides D., Sacrum jako zasada porządkowania świata w kulturze ludowej, [w:] Człowiek - dzieło - sacrum, red. S. Gajda, H. Sobeczko, Opole 1998.

- Sinka T., Polska pieśń w liturgii, "Nasza Przeszłość" 1983, nr 60.
- Skarga B., Granice historyczności, Warszawa 2005.
- Słownik stereotypów i symboli ludowych, red. J. Bartmiński, t. 1, cz. 1, Lublin 1996.
- Sługocki J.K., Wychowanie w Marynarce Wojennej II Rzeczypospolitej (1918-1939), Słupsk 2003.
- Snopko J., Sokół a życie polityczne w zaborze austriackim (wpływy ideowo-polityczne Narodowej Demokracji i ich konsekwencje), [w:] Z dziejów Towarzystwa Gimnastycznego "Sokół" w Polsce w 135. rocznicę powstania, red. W. Cynarski, W. Obodyński, M. Mirkiewicz, Rzeszów 2004.
- Socha I., "Przykładne, użyteczne i zabawne". O polskich książkach dla młodego odbiorcy na Śląsku w drugiej połowie XIX wieku, Katowice 2001.
- "Socjalizmu będziemy bronić jak niepodległości". O propagandzie PRL z Jerzym Eislerem rozmawia Barbara Polak, "Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej" 2001, nr 1.
- Sojka A., Człowiek i Bóg w pieśni. Studium antropologiczno-pedagogiczne, Kraków 2008.
- Spólny K., Służba Boża w diecezji sandomierskiej w latach 1818-1918, "Studia z Dziejów Liturgii w Polsce" 1990, t. 6.
- Starnawski J., Władysława Stanisława Reymonta "Pielgrzymka do Jasnej Góry", [w:] tenże, Reymont i inni, Warszawa 2002.
- Strus A., Śpiewajcie nam pieśni Syjonu (Księga Psalmów), [w:] Wprowadzenie w myśl i wezwanie ksiąg biblijnych, red. J. Frankowski, oprac. A. Strus i in., t. 7, Warszawa 1988.
- Stulecie "Drogi do nieba" ks. Ludwika Skowronka. Materiały sesji naukowej zorganizowanej przez Katedrę Liturgiki i Hagiografii Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego oraz "Caritas" Diecezji Opolskiej Głuchoczały - Opole, 12-13 maja 2003 r., red. R. Pierskała, Opole 2003.
- Sulikowski A., "Pan Tadeusz" a zagadnienia życia wewnętrznego, [w:] "Pan Tadeusz" i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kraków 1999.
- Sulima R., Pismo i pisanie w świadomości ludowych pamiętnikarzy, [w:] Sploty kultury, red. N. Dołowy-Rybińska, A. Gronowska, A. Karpowicz, I. Piotrowski, P. Rodak, Warszawa 2010.
- Sulima R., Słowo i etos. Szkice o kulturze, Kraków 1992.
- Syrnicka K., Rodzima twórczość pieśniowa w tradycyjnym obrzędzie pogrzebowym na Wileńszczyźnie, [w:] Pejzaże kultury. Prace ofiarowane Profesorowi Jackowi Kolbuszewskiemu w 65. rocznicę Jego urodzin, red. W. Dynak, M. Ursel, Wrocław 2005.
- Szatrawski K.D., Przestrzeń sakralna w kancjonałach mazurskich, Olsztyn 1996.
- Szewczyk B.G., Protestantkie wyznanie wiary w śpiewanych tekstach religijnych, [w:] Człowiek - dzieło - sacrum, red. S. Gajda, H. Sobeczko, Opole 1998.
- Szocki J., Literatura popularna dla ludu na przykładzie Wydawnictwa Ludowego 1882-1920, Kraków 1994.
- Sztachelska J., "Reporteryje" i reportaże. Dokumentarne tradycje polskiej prozy w 2. poł. XIX i na pocz. XX wieku (Prus - Konopnicka - Dygasiński - Reymont), Białystok 1997.

Szuba L.S., Powszechna Organizacja "Służba Polsce" jako narzędzie pracy i indoktrynacji młodzieży w latach 1948-1955, Lublin 2006.

Szyjewski A., Religia Słowian, Kraków 2003.

Szyrocka I., Filozofia kultury Zygmunta Łempickiego, Kraków 2006.

Śnieżko D., Mikołaj Sęp Szarzyński, Poznań 1996.

Tarliński P., Uświęcenie dnia w pobożności ludowej na wzór liturgii godzin praktykowane na Śląsku, [w:] Pobożność ludowa w życiu literacko-religijnym i w kulturze, red. R. Pierskała, T. Smolińska, Opole 2004.

Tatarowski L., Człowiek, kultura, sacrum. O "Chłopach" Reymonta, Wrocław 2002.

Tazbir J., Kultura szlachecka w Polsce. Rozkwit - upadek - relikty, Poznań 1998.

Tazbir J., Szlachta i teologowie. Studia z dziejów polskiej kontrreformacji, Warszawa 1987.

Tomasik W., Teoria aktów mowy a literatura (od "etiologicznej" do "ideologii szczerości"), [w:] Po strukturalizmie. Współczesne badania teoretycznoliterackie, red. R. Nycz, Wrocław 1992.

Tomaszewski M., Pieśń polska "wieku uniesień". Rekonesans, [w:] Topos narodowy w muzyce polskiej pierwszej połowy XIX wieku. Międzynarodowa konferencja naukowo-artystyczna, 20-21 XI 2006, red. W. Nowik, Warszawa 2006.

Trinchieri R., Vita di pastori nella Campagna Romana, Roma 1953.

Tuszyńska A., Rosjanie w Warszawie, Warszawa 1992.

Tyrała R., Cecyliański ruch odnowy muzyki kościelnej na ziemiach polskich do 1939 roku, Kraków 2010.

Urbańska I., Życie kulturalne więźniów w KL Auschwitz w świetle relacji i pamiętników, Toruń 2005.

Walewander E., Wychowanie chrześcijańskie w nauczaniu i praktyce Kościoła katolickiego na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w., Lublin 1994.

Walicki A., Idea narodu w polskiej myśli oświeceniowej, [w:] tenże, Naród, nacjonalizm, patriotyzm, wstęp A. Mencwel, Kraków 2009.

Wasylewski S., Życie polskie w XIX wieku, Warszawa 2008.

Wawrzykowska-Wierciochowa D., Mazurek Dąbrowskiego. Dzieje polskiego hymnu narodowego, Warszawa 1982.

Wawrzykowska-Wierciochowa D., Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród, Warszawa 1988.

Wawrzykowska-Wierciochowa D., Podsiad A., "Boże, coś Polskę". Monografia historyczno-literacka i muzyczna, Warszawa 1999.

Wesołowska D., Słowa z piekieł rodem. Lagerszpracha, Kraków 1996.

Węgrzyn-Klisowska W., Polskie kancjonały ewangeliczne na Śląsku od XVII do XX wieku, Warszawa 2001.

Wierusz-Kowalski J., Język a kult. Funkcja i struktura języka religijnego, Warszawa 1973.

- Winiarz A., Szkolnictwo Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego (1807-1831), Lublin 2002.
- Wit Z., Śpiew w liturgii na ziemiach polskich w XIX wieku, "Studia z Dziejów Liturgii w Polsce", 1980, t. 3.
- Wit Z., Źródła polskich pieśni nabożnych, "Ruch Biblijny i Liturgiczny" 1982, nr 3.
<https://doi.org/10.21906/rbl.1861>
- Witczyk H., Psalmy - dialog z Bogiem, Katowice 1995.
- Wojtak M., Modlitwa ustalona - podstawowe wyznaczniki gatunku, [w:] W zwierciadle języka i kultury, red. J. Adamowski, S. Niebrzegowska, Lublin 1999.
- Wołczuk J., Jak to z hymnem było..., [w:] taż, Rosja i Rosjanie w szkołach Królestwa Polskiego 1833-1862. Szkice do obrazu, Wrocław 2005.
- Woronzak J., Studia o literaturze średniowiecza i renesansu, Wrocław 1993.
- Wroczyński R., Dzieje oświaty polskiej 1795-1945, Warszawa 1980.
- Wydarzenia wrzesińskie w roku 1901. Praca zbiorowa, red. Z. Grot, Poznań 1964.
- Wyka K., Reymont czyli Ucieczka do życia, Warszawa 1979.
- Wysocki W.J., Bóg na nieludzkiej ziemi. Życie religijne w hitlerowskich obozach koncentracyjnych (Oświęcim - Majdanek - Stutthof), Warszawa 1999.
- Zakrzewski B., Arka przymierza. O najgłośniejszych pieśniach narodowych, Wrocław 2001.
- Zakrzewski B., Sztandar i krew. Studia monograficzne o najgłośniejszych pieśniach Wielkiego Proletariatu, Wrocław 1982.
- Zarys dziejów Sokolstwa Polskiego w latach 1867-1997, red. E. Małolepszy, Z. Pawluczuk, Częstochowa 2001.
- Zasztowt L., Kresy 1832-1864. Szkolnictwo na ziemiach litewskich i ruskich dawnej Rzeczypospolitej, Warszawa 1997.
- Zawilska D., O wariacji językowej w tekstach modlitw i pieśni religijnych, "Łódzkie Studia Teologiczne" 1994, z. 3.
- Zbudniewek J.H., Starania Władysława Reymonta o przyjęcie do paulinów w świetle jego korespondencji, "Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne" 1969, t. 19.
- Zgorzelski Cz., Jak doszło do kariery piosenki w poezji romantycznej?, [w:] tenże, Zarysy i szkice literackie, Warszawa 1988.
- Zieliński Z., Papiestwo i papieże dwóch ostatnich wieków, Poznań 2007.
- Zimoń D., Uczestnictwo wiernych we mszy świętej w ujęciu tradycyjnym na ziemiach polskich w XIX wieku w świetle modlitewników i podręczników, "Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne" 1976, t. 9.
- Żmichrowska M.J., Problematyka religijna i dydaktyczno-wychowawcza polskich czasopism dla dzieci i młodzieży szkolnej w latach 1918-1939, Warszawa 1992.
- Żółkiewski S., Kultura literacka 1918-1932, Wrocław 1973.

Żółkiewski S., Obiegi społeczne literatury a problem publiczności, [w:] Publiczność literacka, red. M. Hopfinger, S. Żółkiewski, Wrocław 1982.